Rokovi za provedbu postupaka

Хърватия

1 Koje su vrste rokova važne za građanske postupke?

U Republici Hrvatskoj rokovi su u (građanskom) parničnom postupku uređeni odredbama članaka 111. – 114. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 i 70/19; dalje u tekstu: ZPP).

Rok je određeno vremensko razdoblje u kojemu se neka procesna radnja može poduzeti, odnosno prije čijeg se isteka ne može poduzeti.

Hrvatsko procesno pravo poznaje više različitih vrsta rokova:

• Zakonske i sudske – zakonski čije je trajanje određeno zakonom pa ga ni sud ni stranke ne mogu mijenjati i sudski čije trajanje na temelju zakonskog ovlaštenja određuje sud po svojem nahođenju u konkretnom slučaju;

• Produžive i neprodužive – neproduživi su zakonski rokovi, dok se sudski rokovi mogu produžiti, a o produživanju roka odlučuje sud, ali samo na prijedlog zainteresirane osobe ako za to postoje opravdani razlozi (članak 111. stavak 2. ZPP-a);

• Subjektivne i objektivne – subjektivni su oni čiji početak zavisi od saznanja ovlaštene osobe za događaj koji je relevantan za njihovo računanje, a objektivni se računaju od nastupanja relevantne činjenice nezavisno od saznanja ovlaštene osobe za tu činjenicu;

• Prekluzivne i instruktivne – prekluzivni su oni rokovi čije propuštanje dovodi do gubitka prava na naknadno poduzimanje te procesne radnje i instruktivni čije propuštanje ne dovodi do štetnih posljedica te se procesna radnja može poduzeti i naknadno;

• Dilatorne i paricijske – dilatorni su oni rokovi kod kojih se prije proteka određenog razdoblja ne može poduzeti procesna radnja i paricijski koji podrazumijevaju da sud ne može poduzeti neku aktivnost dok takav rok ne istekne;

• Građanskopravne i procesnopravne – građanskopravni su oni rokovi kojima se određuje vremensko razdoblje za ostvarivanja ovlaštenja ili za ispunjenje dužnosti koji proizlaze iz odredaba građanskog materijalnog prava i procesnopravni kojima se određuje razdoblje za ostvarivanje ovlaštenja ili za ispunjenje dužnosti koji proizlaze iz odredaba (građanskog) procesnog prava.

2 Popis različitih dana koji su u skladu s Uredbom (EEZ, Euratom) br. 1182/71 od 3. lipnja 1971. predviđeni kao neradni dani.

U Republici Hrvatskoj popis neradnih dana reguliran je Zakonom o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 110/19).

Blagdani u Republici Hrvatskoj su:

- 1. siječnja – Nova godina
– 6. siječnja – Bogojavljenje ili Sveta tri kralja
– Uskrs i Uskrsni ponedjeljak
– Tijelovo
– 1. svibnja – Praznik rada
– 30. svibnja – Dan državnosti
– 22. lipnja – Dan antifašističke borbe
– 5. kolovoza – Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja
– 15. kolovoza – Velika Gospa
– 1. studenoga – Svi sveti
– 18. studenoga – Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje
– 25. prosinca – Božić
– 26. prosinca, prvi dan po Božiću, Sveti Stjepan.

U dane blagdana u Republici Hrvatskoj ne radi se.

3 Koja se opća pravila primjenjuju na vremenska ograničenja za različite građanske postupke?

Rokovi se računaju na dane, mjesece i godine.

Pravila o računanju rokova odnose se na sve rokove. Rokovi se računaju samo po jedinicama određenim punim danima, od pola noći do pola noći (computatio civilis, a die ad diem), a ne od trenutka do trenutka, na sate i minute (computatio naturalis, a momento ad momentum). O općim pravilima pogledati odgovor pod 1).

4 Ako je akt ili formalnost potrebno provesti unutar danog razdoblja, kada treba započeti?

Početni datum jest datum kada dolazi do pokretanja postupka ili do neke druge radnje (npr. dostave, saopćenja) otkad je potrebno računati trajanje roka. Početni datum ne računa se u rokove koji se izražavaju u danima već se za početak roka uzima prvi idući dan.

5 Može li na početno vrijeme utjecati ili ga izmijeniti način prijenosa ili dostava dokumenata (osobna dostava putem sudskog službenika ili dostava poštom)?

Kod dostave vrijedi opće pravilo da se obavlja radnim danom, i to od sedam do dvadeset sati, u stanu ili na radnom mjestu osobe kojoj se dostava ima obaviti ili u sudu kad se ta osoba tamo zatekne. Iznimka od navedenog pravila da se dostava obavlja samo radnim danom od sedam do dvadeset sati ne važi za dostavu poštom ili putem javnoga bilježnika.

Dostava se može obaviti i u drugo vrijeme i na drugom mjestu, po pristanku osobe kojoj se dostava ima obaviti.

Ako ocijeni da je to potrebno, sud će odrediti da se dostava obavi na bilo kojem drugom mjestu ili u bilo koje drugo vrijeme. Prigodom takve dostave osobi kojoj se dostava obavlja predat će se primjerak rješenja suda kojim je ona određena. To rješenje ne mora biti obrazloženo.

6 Ako vrijeme počne teći uslijed nekog događaja, uzima li se dan kada se taj događaj dogodio u obzir pri izračunu vremenskog razdoblja?

Ako je rok određen na dane, u rok se ne uračunava dan kad je dostava ili saopćenje obavljeno odnosno dan u koji pada događaj otkad treba računati trajanje roka već se za početak roka uzima prvi idući dan.

Na primjer, ako se događaj od kojega treba računati rok od 15 dana dogodio 5. veljače, 15-dnevni rok istječe 20. veljače u ponoć.

Dakle, izračun roka ne počinje na dan nekog događaja (dies a quo), već sljedeći dan.

7 Ako se vremensko ograničenje iskazuje u danima, odnosi li se navedeni broj dana na kalendarske ili radne dane?

Kada je rok određen u danima, misli se na kalendarske dane. Međutim, ako posljednji dan roka pada na državni blagdan, ili u nedjelju ili u koji drugi dan kad sud ne radi, rok istječe protekom prvoga idućeg radnog dana.

8 Kada se takvo razdoblje izražava u tjednima, mjesecima ili godinama?

Rokovi određeni na mjesece odnosno na godine završavaju se protekom onog dana posljednjeg mjeseca odnosno godine koji po svom broju odgovara danu kad je rok otpočeo.

Ako nema tog dana u posljednjem mjesecu, rok se završava posljednjeg dana tog mjeseca.

9 Kada rok ističe ako je izražen u tjednima, mjesecima ili godinama?

Kao u točki 8).

10 Ako rok istječe u subotu, nedjelju, na državni praznik ili neradni dan, produljuje li se do prvog sljedećeg radnog dana?

Da.

11 Produljuju li se rokovi u određenim okolnostima? Pod kojim je uvjetima moguće iskoristiti takvo produljenje?

Rok koji sud odredi može se produljiti samo jednom na prijedlog zainteresirane osobe ako za to postoje opravdani razlozi.

Prijedlog se mora podnijeti prije proteka roka čije se produljenje traži.

Protiv rješenja o produljenju roka nije dopuštena žalba.

Produljeni rok počinje teći prvog sljedećeg dana nakon isteka roka čije je produljenje zatraženo.

12 Koje je vremensko ograničenje za žalbe?

Protiv presude donesene u prvom stupnju stranke mogu podnijeti žalbu u roku od petnaest dana od dana dostave prijepisa presude, ako u ovom zakonu nije određen drugi rok. U mjeničnim i čekovnim sporovima taj je rok osam dana.

Navedeni rokovi za žalbu ne teku od 1. do 15. kolovoza.

13 Mogu li sudovi promijeniti vremenska ograničenja, posebice ona za dolazak na sud, ili pak utvrditi određeni datum za to?

Rok koji sud odredi može se produljiti samo jednom na prijedlog zainteresirane osobe ako za to postoje opravdani razlozi.

14 Gubi li stranka, koja boravi u mjestu u kojem bi joj se odobrilo produljenje roka, tu prednost ako ju se o radnji koju može poduzeti obavijesti u mjestu u kojem osobe sa stalnim boravištem ne mogu iskoristiti tu pogodnost?

Pravilima parničnog postupka u Republici Hrvatskoj nije propisano produljenje roka zbog mjesta boravka stranaka.

15 Koje su posljedice nepridržavanja rokova?

Posljedice ovise o pravnoj prirodi rokova, odnosno ako se radi o zakonskom roku koji nije produživ, a stranka propusti poduzeti procesnu radnju u za to ostavljenom roku tada takvo nepridržavanje roka ima za posljedicu gubitak prava na naknadno poduzimanje te procesne radnje.

S druge strane, postoje rokovi kod kojih nepridržavanje roka nema za posljedicu gubitak prava na naknadno poduzimanje radnje te se takvi rokovi nazivaju instruktivnim rokovima.

16 Ako rok istekne, koji su pravni lijekovi dostupni osobama koje su propustile rokove, odnosno strankama koje su odsutne?

Ako stranka propusti ročište ili rok za poduzimanje kakve radnje u postupku i zbog toga izgubi pravo na poduzimanje te radnje, sud će toj stranci na njezin prijedlog dopustiti da naknadno obavi tu radnju (povrat u prijašnje stanje) ako ocijeni da postoje opravdani razlozi za propuštanje.

Prijedlog se mora podnijeti u roku od osam dana, računajući od dana kad je prestao razlog koji je uzrokovao propuštanje; a ako je stranka tek kasnije saznala za propuštanje — od dana kad je za to saznala. Nakon proteka dva mjeseca od dana propuštanja ne može se tražiti povrat u prijašnje stanje.

Posljednji put ažurirano: 06/02/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.